

חברים!

אחרי זמן רב, פאסקעוויל 16 יצא לאור - ברוך ה'.
כמו כל קודמיו גם צלון זה מרכז בתוכו
את רוח היצירתיות השורה בבית מדרשנו,
ואשר מבטאת על ידי בחורי בית מדרשנו ובוגריו.
עכשיו כשראש חודש אדר הציג כולנו תקווה שמשק
לשמות, ללמוד ולעשות כמו שאנחנו יודעים.
(וכמוכן לנצח באבן ירו).

אמן!

ל

לכל אלו שלא יודעים מהו ה- "אבן ירו": זהו משחק מחשבה מרתק, שבו בחורי הישיבה
נוהגים להפגין את כישוריהם השכליים. (לרוב המשחק משוחק בחדר האוכל).

קריאת | כיוון ↓

2 אחי קרוב ← אר

על ה"קוגיטו" והטלת הספק ← מתניה

6

12 גלגולו של ניצן ← אחאי

14 תפילה ← ח

2 פאסקעוויל 16 ★ אדר תשס"ז

15 התהפכות לטובה ← שמעון

16 סתם משהו על כלוא ← טל

אחי קרוב

אחרי שהתלבטו בין 'צל' ל'ישעיהו', החליטו הורי לקרא לאחי 'קרוב'. אמי, רצתה לקרא לו על שם הדוד של סבא שלה, שאמנם נפטר שלושים ושמונה שנים קודם [היא עצמה לא הכירה אותו, ואף סיפורים לא שמעה עליו], אך תאריך פטירתו - כג' אב - נמצא בלוח השנה בדיוק כמו יז' שבט - תאריך לידתו של אחי. אבי התעקש לקרא לו 'צל' בגלל הטונציה המיוחדת היוצרת מרקם עדין בלשונו של המשתמש במילה.

'הן אמנם' - כך - 'הן אמנם המשמעות המילולית יוצרת ניכור מה, אך דווקא הדיסונאנס שבין המשמעות ותמהיל הצלילים יוצרת טעם מעודן, הגורם לחזור על מילה זו פעם אחר פעם, כנושא תקווה...'

אבי, חובב צלילי מילים מושבע, עובד לפרנסתו כמנהל עבודה בחברה לבנין.

סיכומו של ויכוח ארוך ומייגע זה היה קרוב, לא הסיכום, השם.

הויכוח השפיע השפעה מכרעת לדעת צילה, מרפאה טבעונית שהורי הגיעו אליה באחד מניסיונם למצוא את המקור לאותה בעיה מסתורית שהעיקה עליהם. לדעת צילה ויכוח זה השפיע באופן מכריע על התפתחותו של קרוב, והוא הגורם, אולי המשמעותי ביותר למה שקרה אחר-כך. אבל, כרגיל, אני מקדים את המאוחר וסוטה ממתווה העובדות היבשות אותן מגולל דיווח זה. מעצם היות שורות אלו בגדר דיווח קר, לא נעסוק בפרשנות, ולכן לא נחזור אל צילה, שעולמה מפרשן עובדות ולא עוסק בעצם היותן.

כבר בהיותו בן כמה חדשים שמו לב הורי לאיזו חריגות קלה, לא מוסברת בהתנהגותו. הוא אכל כמו ילד רגיל, ישן והתפתח ככל הילדים סביבו, אבל היה משהו מוזר באופן בו גדל, באופן בו הביט על העולם.

"מיקוד עיניים מצוין" - טענה האחות בטיפת חלב; "שמיעה נהדרת" - טען הרופא אליו הגיעה אמי בזכות קשריה המיוחדים עם מנהלת קופת - חולים שסבתה שכבה בבית האבות בו עבדה אמי.

דווקא תקינותן של כל הבדיקות, אותן המתוארות לעיל, ואתן שמילאו חוברת עבה של דיווחים שרק מאוחר יותר הושם אליהן לב, גרמו לאמי דאגת יתר. כשאתה יכול לסמן את דאגתך בממצא מסוים, אף אם לא פתיר, הרי שהדאגה מקבלת פרופורציות, אך כאן הכל היה תקין למרות שהכל לא היה תקין בהחלט.

היות ואמא שלי דאגה הסיר אבי דאגות ממנו מאחר ויש מי שדואג. אני שהייתי שקוע באותה תקופה בלימודי למעלה מהראש, לא נפנית אף לשים לב לאותה חריגות מוזרה שהתפרצה מאוחר יותר.

אימי חיה מדאגות ומזיכרונות - כשאין לה זיכרונות להתרפק עליהן, היא שואלת מעט מאחת הנשים בבית האבות בו היא עובדת. דאגות? אותן תמיד אפשר למצוא ולהנפיק באופן אישי.

כשגדל קרוב הביאו לו הורי פאזל, פאזל בן מאה חלקים שכשמרכיבים אותו מגלים אונייה עם דגל בריטי החוצה את תעלת למנש, מכיוון צרפת.

קרוב, ביסודיות אופיינית ספר את מאה החלקים, ולאחר שסידר אותם לפי קבוצות (ים, יבשה, לא ברור, וכו') החל לבנות את הפאזל, תוך דקות הוא סיים ורץ לקרוא לאבי ולאימי, כשבידו מחזיק הוא בלי משים חלק אחד - מיותר. אבי התפעל מהזריזות, אימי הודאגה מהחלק המיותר וישבה לספור את החלקים - מאה בדיוק. כשפרקה אותן מצאה תשעים ותשע יחידות בלבד, שרק אותו חלק שבידו של קרוב השלים למאה.

בפעם הבאה שהרכיב קרוב את הפאזל נשאר חלק אחר בידו למרות שהפאזל היה מושלם. את הרכבת הפאזל בפעם השלישית הותיר אבי לעצמו, פאזל שהורכב ממאה חלקים בדיוק, כשאף חלק לא נותר בחוץ.

פרט להתנהגות חריגה בולטת זו לא מצאו הורי שום סימפטומים נוספים אותם יכלו לתאר לרופאים ולפסיכולוגים מלבד תחושות כמובן, אבל היות ולתחושות כמו גם לאותה חריגות קלה לא היה מתווה מדעי מדויק, נאלצו הרופאים להפטיר במשיכת כתף - 'אין לזה משמעות' 'זה יעבור לו כשיפסיק להרכיב פאזלים'

או 'אולי תקנו לו מכוניות וספרים ואולי גם כדור-סל, או דברים שאי אפשר לחלק לחלקים'.

השונות של קרוב התגלתה לי כשיצאנו שלשתינו לטיול – הוא, אני ואחותנו. קרוב בלי משים, נעל את הדלת והשאיר את המפתח בארון החשמל, מחכה לראשון שיחזור הביתה ויגאל אותו מהחושך המותיר פיסת אור דקיקה בין שתי הדלתות שאינן נסגרות במדויק. אחותי שכחה משהו בבית חזרה הביתה.

'טוב שאת חוזרת, שכחתי לנעול את הבית' – הפטיר קרוב. 'לא שכחתי' נשמע קולה מקץ כמה שניות.

'עובדה שאני לא זוכר'. אחותי שחזרה מקץ כמה דקות ניסתה לפתח דיון אודות ההבדל שבין עובדות לבין הזכרונות שלנו, עמדה מול מבט שלא נתן פתח לדיון. היא ניסתה לפתח שיחה מכיוון שונה ולנסות להביא עובדות ממשיות להוכחת טיעונה 'עובדה שכשחזרתי הדלת הייתה נעולה', 'את נעלת את הדלת'. נכון, אבל אחר־כך. 'זאת מנין לך? היא לא הייתה נעולה', פסק קרוב את פסוקו ושוב לא הוסיף לדון בזה. עיני הצטלבו במבטה השותק, מעכל לאט את ההתקשות המוזרה של שני הצדדים, שחשפה ניסיון לזהות מוחלטת בין הממשות לתודעה אודותה. ראשי כאב ממחשבה זו ולכן הותרתי אנקדוטה זו צפה אי שם במעבה האפל של הזכרון, שרק עם סיכום זה שבה עובדה זו למודע בניסיון לשפוך אור.

על צילה הבטחתי לא לספר היות ואין היא עסוקה בעובדות, רק שכשהיא ניסתה להציף את תת-המודע שלו בעזרת שיטותיה, היא גילתה להפתעתה שאין לו כלל תת-מודע. מה שאינו במודעות אינו קיים.

זה לא שלא עסק באמנות – קרוב היה מוסיקאי מוכשר ושלח את ידו בכתיבת שירים. אבל לא היה לו תת-מודע.

כל קברי הצדיקים הכירו כבר את אימי שהלכה להסיר את העין הרעה ששרתה לטעמה על אחי קרוב, הרופאים והפסיכולוגים עשו הון בניסיונות להכניס לתבניות את אחי, שכלל לא הרגיש בבעיה ותפקד כאדם נורמאלי. נורמאלי, מחוץ לאותם סולמות מורכבים שאף אחד לא הצליח לנגן מלבדו, מחוץ לאותן שורות תמוהות באמצע שירים שכתב, שאף אחד לא הבין, גם הוא לא.

כאב התקווה שבדרך

אור הלבנה

לטיפת ענן של ים

חשבון הטלפון שלי גדל מאד

ברק עץ רטוב

חורף

רק שכולם לא הבינו את השורה הרביעית, והוא לא הבין את החמישית.
התעניינותך באחי הפתיעה אותי מאד, בפרט שנגעת בנקודות שלא הושם אליהן לב מאז
אותם ימים רחוקים. למרות שאני כשלעצמי לא רואה טעם בחיטוט זה (סליחה על הביטוי),
הצלחת לעורר בי דברים רבים ששכחתי.

בברכה

דור

(כן, זה שמי – דור, הנצחון היחיד של אבא).

נ.ב. לא צירפתי את התיק הרפואי כי, כפי שמובן מהכתוב, הוא חסר משמעות

הנחתי את התסקיר, מביט אל החלון, שמים מאפירים, אנשים מעטים הולכים ברחוב
במהירות כאילו דרכם ברורה להם והם עוברים כאן, מתחת לחלון, אף בלא ידיעה שמבט
עיני לכד אותם והם ישארו חקוקים בזכרון חסר משמעות שהגשם שיבא אחריהם לא יצליח
לשטוף.

על ה'קוגיטו' והטלת הספק

מתניה

עיון בדבריו של דיקרט מזכיר לי פרק בסיפרו של דוגלס אדאמס, 'המסעדה שבסוף היקום'.
דיקרט מדבר על הטלת הספק, הטלת ספק בחושים, הטלת ספק בכל, מלבד בוודאיות החושב, אלא שנראה שהספק שלו הוא רק ברמת הדיון.
אדאמס, מעמת אותנו עם אדם החי בספקנות הזו בצורה מוחלטת, כביכול 'לנסות אותה', לראות האם היא 'פועלת'.
האיש הזה, הוא האדם השולט ביקום. מספר מועט של אנשים מגיע אליו מידי פעם בפעם על מנת להתייעץ איתו לגבי ניהול היקום. טריליאן, זאפוד וזארניוופ מגיעים בחללית 'ליבת הזהב' לאיש הזה, על מנת לתחקר אותו.
אדאמס, כמובן, לא מאזכר את דיקרט, או כל פילוסוף אחר. האנלוגיה היא שלי.
הציטוט הוא מהספר 'המסעדה שבסוף היקום', הוצאת כתר, עמ' 138-133
"על פניו של עולם נידח זה או אחר - במקום זה או אחר באמצעו של שום מקום מיוחד, זאת אומרת שום מקום שאפשר בכלל למצאו, מאחר שהוא מוגן באמצעות שדה אי-הסתברותי עצום, ושאת המפתח אליו מחזיקים שישה אנשים בלבד בגלקסיה כולה - ירד גשם. כמויות ניכרות של גשמי זלעפות יורדים זה כמה שעות. הגשם הציף את פני הים לכדי ערפל, הכה על פני נופי העצים, בתש וחבץ את רצועת החוף הטרומה לכדי אמבטיית בוך.
הגשם ניתך בעצמה, מרקד על פני גג הפלדה המגולוונת של הצריף שעמד במרכז פיסת חוף עלובה זו. הגשם מחה את השביל הקטן והבלתי מוגמר שירד מן הבקתה אל חוף הים, וריסק את הערמות הנאות של צדפים מעניינים שהונחו שם.
השאון שהקים הגשם המכה על גג הצריף היה מחריש אוזניים, אבל דיירו של הצריף לא נתן דעתו על כך, הוא עסק בדברים אחרים.
הוא היה גבוה ומגושם למראה, בעל שיער מדובלל בצבע הקש שהתלחח תחת הגג הדולף. בגדיו היו בלויים, גבו כפוף, ועיניו, הגם שהיו פקוחות למעשה נראו עצומות.
בצריף עמדה כורסה ישנה ועלובה, שולחן ישן ושרוט, מזרן ישן, כריות אחדות ותנור קטן אבל חמים.
כמו כן היה שם חתול ישן וממורטט, ובו מיקד האיש את תשומת לבו. הוא נרכן מעליו בכבדות.
"חתולי, חתלתול, אמר, "קסטס, קסטס... חתלתול רוצה את הדג שלו? חתיכת דג נאה... חתולי רוצה?"

החתול נראה כאילו טרם נמלך בדעתו. הוא טפח קלות בכפתו בדג שהאיש הושיט לו, מעשה אדנות, ואחר כך הסיח את דעתו קמצוץ אבק שעל הרצפה.

בשלב זה חושף אדאמס את הקורא לספקנות של האיש:

"חתלתול לא אוכל דג שלו, חתלתול מרזה וכוחותיו מידלדלים והולכים, חושבני." אמר האיש וספק מתגנב לקולו.

"נראה לי שזה מה שיקרה," אמר, "אבל איך אפשר לדעת?" שוב הציע את הדג.

"חתלתול חושב," אמר, "אוכל דג או לא אוכל דג. אני חושב שיותר טוב אם לא אתערב." נאנח.

בכדי לחדד את ספקנותו של האיש לגבי ההיגיון שלו עצמו, מוסיף אדאמס,

"אני חושב שדג זה טוב, אבל אני גם חושב שגשם זה רטוב. אם כן, מי אני שאדע?"

הוא הניח את הדג על הרצפה, למען החתול. אחר חזר ונתיישב על כיסאו.

"אה, נראה לי שאני רואה אותך אוכל את הדג," אמר לבסוף כשהחתול מיצה את אפשרויות הביזור הגלומות בקמצוץ האבק ועט על הדג.

"אני אוהב לראות אותך אוכל דג," אמר האיש, "כי לפי מה שאני מבין, אם לא תאכל תידלדל ותלך."

כעת, אדאמס מתמקד בספק בזיכרון ובניסיון העבר של האיש.

"הוא נטל מהשולחן פיסת נייר וזנב עיפרון, הגביה את הנייר בידו האחת ואת העיפרון באחרת, ובדרכים שונות ניסה לקרובם זה לזה. הוא ניסה להחזיק את העיפרון מתחת לנייר, ואחר כך מעל לנייר, ואחר כך לצד הנייר. הוא ניסה לעטוף את העיפרון

בנייר, הוא ניסה לחכך את קצהו הממורטט של העיפרון כנגד הנייר. ניסוי אחרון סופו שסומן משהו על גבי הנייר, ותגלית זו הסבה לו הנאה מרובה, מדי יום ביומו. הוא נטל מעם השולחן פיסת נייר אחרת. על פיסה זו היה מודפס תשבץ. הוא סקר אותו

קצרות ופתר כמה הגדרות לפני שאיבד בכך עניין. הוא ניסה להתיישב על אחת מזרועותיו והוקסם מתחושת עצמות ירכו."

אדאמס ממשיך, ומתאר את ספקנותו של האיש ביחס לחושים שלו.

"דג הגיע מרחוק," אמר, "או כך נאמר לי. מכל מקום זה מה שנדמה לי כי נאמר לי. כשיבואו האנשים, או כאשר הם יבואו בעיני רוחי בשש ספינותיהם המבהיקות, האם הם באים גם בעיני רוחך? מה אתה רואה חתלתול?"

הוא התבונן בחתול שהיה טרוד באכילת הדג מהר ככל האפשר יותר מאשר בכל הספקולציות הללו.

"וכאשר אני שומע את שאלותיהם, האם גם אתה שומע שאלות? מה אומרים לך קולותיהם? אולי את חושב שהם שרים לך שירים." הוא

הרהר בדבר ובא לידי מסקנה כי הרעיון נטול כל בסיס מציאותי. "אולי הם שרים לך שירים ואני רק חושב שהם שואלים אותי

שאלות."

שוב נשתתק. לפעמים שתק משך ימים מספר רק על מנת להיווכח איך מרגישים כששותקים.

"אתה חושב שהם באו היום?" אמר, "אני חושב כך. יש כאן בוך על הרצפה, סיגריות וויסקי על השולחן, דג בצלחת בשבילך וזיכרון שלהם בעיני רוחי. אין ראיות אחרות, אני יודע, אבל הרי כל הראיות אינן אלא נסיבתיות. ותראה מה עוד השאירו לי."

הוא נרכן לעבר השולחן ונטל מעליו כמה דברים.

"תשבצים, מילונים, ומחשב כיס."

כשעה שיחק במחשב הכיס, החתול הלך לישון והגשם הוסיף לרדת. לבסוף הניח מידיה את המחשב.

"אני חושב שהצדק עמי והם באמת שואלים אותי שאלות." אמר, "לבוא ממרחק שכזה ולהשאיר את כל הדברים האלה רק למען הזכות לשיר לך שירים, אין זאת אלא התנהגות מוזרה מאוד. או מכל מקום, זו דעתי. מי יודע, מי יודע."

הוא נטל מן השולחן סיגרייה והציתה באמצעות גזיר עץ מן התנור. הוא שאף עמוקות והתרווח על כיסאו.

"נדמה לי שראיתי היום עוד ספינה בשמים," אמר לבסוף. "ספינה גדולה ולבנה. מעולם לא ראיתי ספינה גדולה ולבנה, רק את שש השחורות. ואת שש הירוקות. והשאר, ספינות שבאו מרחוק מאוד מעולם לא גדולה ולבנה. ואולי שש קטנות ושחורות ייראו במצבים מסוימים כאחת גדולה ולבנה. אולי מתחשק לי כוס ויסקי. כן, זה נראה יותר לעניין."

הוא נעמד ומצא כוסית שהיתה זרוקה על הרצפה לצד המזרון שלו. הוא מזג לעצמו מנת ויסקי. הוא חזר ונתיישב.

"אולי יבואו לבקר אותי כמה אנשים," אמר.

במרחק מאה יארד משם הצליף הגשם העז ב'ליבת הזהב'. הדלת נפתחה ושלוש זמויות יצאו בעדה, נדחקות זו אל זו מחמת הגשם.

"לשם?" צעקה טריליאן, משתדלת לגבור על שאון הגשם.

"כן," אמר זארניוופ.

"לצריף הזה?"

"כן."

"מוזר," אמר זאפוד.

"אבל זה באמצע הלא כלום," אמרה טריליאן, "ודאי הגענו למקום הלא נכון. אי אפשר למשול ביקום מתוך צריף."

הם מיהרו בינות לממטרים, ורטובים עד לשד עצמותיהם הגיעו לדלת. הם נקשו. הם רעדו.

הדלת נפתחה.

"הלו?" אמר האיש.

"אה, סלח לי," אמר זארניוופ, "יש יסוד סביר להניח שאתה..."

"האם אתה מושל היקום?" שאל זאפוד.

האיש חייך אליו.

"אני מנסה להימנע מכך," אמר, "אתם רטובים?"

זאפוד הביט בו נדהם.

"רטובים?" זעק, "לא רואים עלינו שאנחנו רטובים?"

"כך נראה לי, " אמר האיש, " אבל דעתך בעניין אולי שונה לחלוטין. אם אתה מוצא שחוס מייבש אותך, מוטב שתיכנס. הם נכנסו. הם סקרו את הצריף הזעיר, זארניוופ בסלידה קלה, טריליאן בעניין, זאפוד בעונג. "הי, אה... " אמר זאפוד, " מה שמך? " האיש הביט בהם בהיסוס. "

כעת, יטיל האיש ספק במוסכמות החברתיות, ואפילו בו עצמו, מלבד ב'אני החושב' שלו:

"איני יודע. מדוע, לדעתך, צריך להיות לי שם? נראה לי מוזר ביותר לתת שם לערימה של תפיסות חושיות. " הוא הזמין את טריליאן לשבת על כיסא. והתישב על קצהו. זארניוופ נשען בכבדות על השולחן וזאפוד נשכב על המזון. "וואו! " קרא זאפוד, "כס השלטון! " הוא דגדג את החתול. "שמע, " אמר זארניוופ. "עליי לשאול אותך כמה שאלות. " "בסדר, " אמר האיש בנועם, "אתה יכול לשיר שיר לחתול שלי אם זה מסב לך הנאה. " "וזה יסב לו הנאה? " שאל זאפוד. "מוטב שתשאל אותו, " אמר האיש. "הוא מדבר? " שאל זאפוד. "לא זכור לי דבר שכזה, " אמר האיש, "אבל אני מאוד לא מהימן. " זארניוופ הוציא כמה פתקים מכיסו. "טוב, " אמר, "אז אתה שולט ביקום, נכון? " "מנין לי לדעת? " אמר האיש. זארניוופ העביר קו על אחד מן הפרטים שהפתק. "וממתי? " "אהה, " אמר האיש, שאלה זו היא על אודות העבר, נכון? " זארניוופ הביט בו נבוך. לזה לא ציפה. "כן, " אמר. "וכי מנין אדע, " אמר האיש, "אם העבר אינו אלא פיקציה שנועדה להטביר את הסתירה שבין התחושות הפיסיות המיידיות שלי ובין מצב רוחי? " "כן, אם כן, את עונה על כל השאלות? " אמר. האיש ענה במהירות. "אני אומר מה שעולה על דעתי כאשר אני חושב שאני שומע מישהו אומר משהו. יותר מזה לא אוכל לומר. " זאפוד צחק בעליצות. "לכבוד זה ארים כוסית, " והוציא את הבקבוק לשלש היקום, והוא נטל אותו מידיהו בהנאה. "חזק ואמץ, מושל דגול, " אמר, "ספר לו את הדברים כמות שהם. " "לא, הקשב לי, " אמר זארניוופ, "אנשים באים אליך, לא? בספינות... " "אני חושב שכן, " אמר האיש. הוא הושיט לטריליאן את הבקבוק.

"והם מבקשים ממך, " אמר זארניוופ, "להחליט החלטות בעבורם? החלטות בעניין חייהם של אנשים, עולמות, מערכות כלכליות, מלחמות וכמעט כל דבר הקורה שם בחוץ, ביקום הגדול אשר סביב לנו?"

"שם בחוץ?" אמר האיש, "איפה בחוץ?"

"שם בחוץ!" אמר זארניוופ והורה על הדלת.

"מנין לך שיש בכלל משהו שם בחוץ?" אמר האיש בנימוס, "הדלת סגורה."

הגשם הוסיף לחבוט בגג. בתוך הבקתה היה חמים.

"אבל אתה יודע שיש עולם שלם שם בחוץ!" זעק זארניוופ. "אינך יכול להתנער מהאחריות המוטלת עליך בהתעלמות מקיומה."

שליט היקום הרהר בדבר ארוכות בעוד זארניוופ רועד מזעם.

"אתה בטוח מאוד בעובדות שלך, " אמר לבסוף, "לא אוכל להשליך יחסי על החשיבה של אדם הלוקח את היקום- אם הוא קיים- כדבר המובן מאליו."

זארניוופ הוסיף לרטוט, אבל שמר על שתיקה.

"אני מחליט החלטות בעניין היקום שלי בלבד, " המשיך האיש חרש, "והיקום שלי הוא עיניי ואוזניי, וכל השאר - שמועות בלבד."

"ואולם, אינך מאמין בשום דבר?"

האיש משך בכתפיו והרים את החתול שלו.

"אינני מבין למה כוונתך, " אמר.

"אינך מבין שמה שאתה מחליט בצריף הזה שלך משפיע על חייהם וגורלם של מיליוני אנשים? הכול מעוות בצורה נוראה!"

"אינני יודע. מעודי לא פגשתי בכל האנשים האלה שאתה מדבר אליהם. ואני חושש שגם אתה לא. הם אינם קיימים אלא במלים שאנחנו שומעים. דבר שטות הוא לומר שאתה יודע מה קורה לאנשים אחרים. רק הם יודעים אם הם קיימים. יש להם יקום משלהם של עיניהם ואוזניהם."

טריליאן אמרה: "אני יוצאת החוצה לרגע."

היא יצאה אל הגשם.

"ואתה מאמין שאנשים אחרים קיימים?" התעקש זארניוופ.

"אין לי דעה בעניין. מנין לי לדעת?"

"מוטב שאראה מה עושה טריליאן, " אמר זאפוד ויצא החוצה. בחוץ אמר לה:

"נראה לי שהיקום בידיים טובות למדי, הה?"

"טובות מאוד, " אמרה טריליאן. הם הלכו להם בגשם.

ובפנים המשיך זארניוופ.

"אבל אינך מבין כי גורלות של אנשים נחתכים לחיים או למוות על פי מלה שלך?"

מושל היקום השהה את תשובתו ככל שיכול. כאשר שמע את הרחש העמום של מנוע הספינה המתחיל לפעול שב וזיבר על מנת להחריש את הקול.

"אין לזה כל קשר אליי, " אמר, "אינני מתרועע עם איש. השם עדי- אינני איש אכזר."

"אהה!" נבח זארניוופ, "אמרת 'השם'. אם כן אתה מאמין במשהו!"
"החתול שלי," אמר האיש בחביבות, מרים את החתול ומלטפו, "אני קורא לו השם. אני טוב אליו."
"בסדר," אמר זארניוופ בקוצר רוח, "מנין לך שהוא קיים? מנין לך שהוא יודע שאתה טוב אליו, או מנין לך שהוא נהנה ממה שהוא מכיר כטוב לך?"
"אינני יודע," אמר האיש בחיוך, "אין לי מושג. זה פשוט מהנה אותי להתנהג בצורה מסוימת כלפי מה שנראה לי כחתול. ואתה נוהג אחרת? בבקשה ממך, נדמה לי שאני עייף."
זארניוופ נאנח אנחה של חוסר שביעות רצון מוחלט והביט סביבו.
"היכן האחרים?" אמר פתאום.
"אילו האחרים?" אמר שליט היקום, התיישב בניחותא על כיסאו ומילא את כוסית הויסקי שלו.
"ביבלרוקס והנערה! שניהם היו פה!"
"איני זוכר כלום. העבר הוא פיקציה הבאה להסביר את..."
"אווה, סתום," פלט זארניוופ ורץ החוצה, אל הגשם. הספינה נעלמה. הגשם הוסיף לכתוש בבוץ. הספינה לא השאירה אחריה כל סימן. הוא צרח אל תוך הגשם. הוא סב על עקבותיו, רץ בחזרה אל הצריף ומצאו נעול.
מושל היקום נמנם קלות על כיסאו. כעבור שעה קלה שוב שיחק בנייר ובעיפרון והתענג לגלות את הסימונים שמסמנים האחד על גבי האחר. רעשים שונים הוסיפו לעלות מבחוץ, ואולם הוא לא ידע אם הם אמיתיים או לא. הוא נפנה לדבר אל השולחן שלו ועשה כך במשך שבוע ימים, על מנת לראות כיצד יגיב."

**דוגלס אדאמס, בתור סופר, לוקח אותנו בצורה מוחשית למקום שהפילוסופיה מנתחת בצורה, אמנם הרבה יותר יסודית, אבל 'קרה'.
כדאי, לפעמים, 'לזרום' עם התאוריות ולראות לאן הן מובילות אותנו. גם בתור עוד כלי לבחון אותן.**

**מקווה שלא העקתי על מי שהגיע עד כאן...
מתניה.**

גלגולו של ניצן

יח"א

דיאלוג מפוצל בין 'אני' לאין 'אני'. בין אחדות קוהרנטית לחילופי 'אני' אין ספור. פנייה אל ה'אישיות' המודרנית שהוגדרה ונשארה מאחור בלי התאמה אל עולם טרוף כשלנו. ה'אישיות' בעיניים פקוחות אל עצמה - נסדקת. הכל היה חומות, מסיכות.

א.

נראה שהוא נעלם לי בתוך השקט הזה.

יציב כבדולח כמותו ראוי היה שיהבהב לי אותות, שירקיד למולי את אושיותיו.

אני ישב לי בדממה שלי, בכלום שלי והנה יגיחו למולי אטומים מופרעים, אני אתמה על זה שהוא שולח לי אטומים כה פרועים בלי לשלוט בם, אך אחייך לעצמי, מרוצה, הנה ריצודם הערני לכמה דקות, אפזז למולם בכרכור משגע, משווע, עד כי ידעכו, אדע לדעוך עמם, זו לא תהיה בעיה, כבר מזמן שהפסקתי להעדיף משהו, היינו הך לי אם ארקוד בסחרור, אזמר בתוכי מול חיוכה של ילדה, אתאהב לרגע, או שאשב לי פה, על ספה אפורה / רדומה זאת ואביט אל תוך חלל שחור וריק במשך כמה שעות, באותו רגע לא אהיה קיים עד כי יבוא מחדש ניצן אחר - לתפוס את מקום הכבוי פה על הספה, את מקום כל הכבויים / מסובבים / מחופשים שהיו על ספה זאת, בחדר זה, לפני ניצן הנוכחי, את מקום כל אלה שריצדו פה בזמנים אחרונים, אלה שהחליפו את מקום האובד, הוא שנעלם לי, כשבגרנו, כשהתפכחנו, כשהצטננו, שציפיתי עתה שתופיע לפתע מעט מגבשושיותו הבדולחית.

ביקור חברים קטן יהיה נחמד מצידו.

ב.

נשארתי מאחור כנראה, מגובש כזכוכית.

הוא מצפה שאבוא, בוטח וקורן, לבקרו מעט בשעותיו החולפות אחת לאחת, אשוב לרגע עם אושיותיי, כקו רצוף, אחיד.
כמסיכה יציבה וחיה אני לו ומצפה הוא לקולי שיהדהד אל בין חריצי פני מסכותיו המתחלפות.

הזה אני?!
עוד רגע ואציץ אל מראיתי, אחזה אז בזכוכית שנסדקת.

נראה שכל עוד יודע אתה לאבחן את עצמך, לתחם בקווים חדים את אישיותך, להציבה מולך בכל הדרה- תדע אז לצעוד כחייל, להיבנות כסלע איתן, אך בסופו של דבר תישאר מאחור, מופקר בשטח, ומחליפך ירוץ קדימה, יתגלגל לאחור והאחר לעוד אחר ולעוד אחר, ללא אחרית.

אז הנה נשארתי מאחור, כמיתוס, וכמיתוס עוד עיניו לי צופיות, אך אורם מתעמעם.

א.

לאן נעלמו אוצרותיו הברוכים, מעוצבים בטעם, פקוחי עיניים..

אני יכול לאתר תנודות ברמה הפרוצה והריקה שאני נמצא בה, הכל סטטי, הריבוי באופזיציות האין סופי הזה מותיר אותי בחוסר יכולת משווע לחיווי רגשות כלשהו והריבוי באופזיציות האין סופי הזה מותיר אותי ללא סיבה להעדיף משהו על פני חברו. כמו סגפן הודי המהלך על מסמרים כעל אדמה ומראיתו שלווה, כך מהלך אני לחילופי אני אין ספור, לניצת ניצן חדש, ולחילופיו ולחילופי חילופיו, נושם ערפילי פיח של מכוניות כבדות ואז נושם צלילי פסנתר רכים, שוקע אל קטנות אישה וטומאת ערפילי מוות ואז צף על פני ים עטור חכמה, רחוף בחיפושי טוב ורע ושוב שוקע בים פקוע - ומראיתי ריקה.

ב.

הוא נקרא ממני והלאה, נקרע לחילופיו,
קורא אני אליו בזהרורי רסיסי העזים/ הבצורים, אך הוא נסחף אל אינותו לא מזהה בין ריקנות לאש,
בין מוות לחיים, פוסע בלי לזעוק, נכבה ושב נכבה ושב בלי פחד של קריעה מפער הצווחות של טוב ורע,
חיים ומוות, בלי חפץ לתנועה אלי יחוד אלי שיבה.

תפילה

חייט

"רבינו ז"ל הזהיר אותנו כמה פעמים בכמה מיני לשונות לעשות מהתורות תפילות..מכלל דבריו הבנו..שנשתדל בתורות הקדושות והנוראות שגילה לנו להבין ולהשכיל כוננת אותה התורה למעשה, ונחשוב כמה אנו רחוקים מאלו הדברים המוזכרים בכל תורה ותורה, ונתפלל ונעטיר לה' בריבוי הפצרות ובקשות ותחנונים שירחם עלינו ויזכנו ויקרבנו ברחמיו המרובים שנזכה לקיים כל מה שנאמר שם באותה התורה ונשפוך שיחנו לפני ה' ית' על כל הדברים הנאמרים שם שנזכה לקיים ולהגיע אליהם בשלמות" (לקוטי תפילות, הקדמה).

ובכמה מקומות מפוזרים בכתביו, מלוקטים באורות התשובה, כתב רבינו על דבר גודל מעלת התשובה הרוחנית ופעולתה אע"פ שעדיין לא פלשו נתיבותיה אל המעשה, ומחמת קושי דבריו אינם מתישבים על הלב מיד, ועל כן זיכנו ה' וכתבנו התפילה כדברי מוהרנ"ת לעיל, לקיים כל מה שכתב הרב בדברי קודשו, אכי"ר.

יהי רצון מלפניך ה' אלוהי ואלהי אבותי
שתתן לי כוז לשוב בתשובה שלמה לפניך.

ואע"פ שיש מזיעות בתשובתי

בין מזומת בלבול דעתי

או מזומת זלישות כוזי

או מזומת שאין רצוני תקיף דיו,

ובין אם איני יכול לתקן דברים הנוגעים לבין אדם לזוברו, אל אבהל מהם, ולא אניז בלבבי שום זלישות דעת המקטינה יקרת הערך של תשובתי.

ולא אניז תשובתי מפני מזיעותי, ואהיה תקיף בדעתי שסוף סוף אוזוז אני בתשובה שהיא עניין יקר מכל מזה שבעולם, ואשוב אליך ותזודשני ככריה זודשה ואור התשובה ירוז עלי, ואתלבש בקדושת השמוזה העליונה.

ויהי רצון מלפניך ה' אלוהי שיע"י תקיפות תשובתי וע"י השתוקקותי לתקוני השלם, תוכני לתקן כל מזה שהזוסרתי בתשובתי ולהסיר את כל

הבזיעות העובדות בפני, ותעורני להמשיך ולהתפלל לפניך עֲשֵׂאֵשׁלִים תשובתי.

יהיו לרצון אמרי פי והגיון ליבי לפניך ה' צורי וגואלי.

אורות התשובה ז' - ו', י - ו, י"ג - ט, י"ד - ג, ד', ט"ו - ז', ח',

התהפכות

לטובה

בלי נקודה חיה
הנובעת מים.
בלי קרן אור
הנראית לעין.

אך מלמעלה
עין השקיפה,
עין הביטה.
במבט מעורר,
לגמרי אחר.

ומהעז הנראה
בהכרה הנגלית
יצא מתוק.

יצאה

בת שחוק..

ובתנועה חדה
כמעט תכליתית
מחליף מצב,
משנה זוית.

לא התכוונתי
גם לא התכוונתי
שכך זה ייצא,
כל כך רלוונטי.

אותה אבן נידחת
הנמאסת,
הנדחסת,
ללא הועיל
לראש פינה נהייתה
כעין ארמון
בסוף השביל

המפותל
לא מסולל
בלי אף סימן
בלי פוטנציאל..

סתם משהו על כלום

f6

"בא איתי כלום, בא נלך ללא נודע,
בא נאבד ביער המשוגע
בא, נקרא גם לאף אחד ונלך שנינו
אולי גם נקרא לשום דבר ונתהלך שלושתנו,
נלך ליער המשוגע, נסתובב ונחפש את הלא נודע!"

אז עכשיו כלום אף אחד ושום דבר,
הלכו לטיול מאוד מוזר,
הלכו לטייל ביער המשוגע הרחוק
לחפש את הלא נודע המתוק.

טיילו וחיפשו רקדו בשירים
ופתאום קרא משהו מדהים,
כלום נאבד
שום דבר ואף אחד לכד לכד...
הם חיפשו וצעקו "כלום כלום"
"איפה אתה? לאן נעלמת?"
הם חיפשו כלום שעות, גם בימים וגם בלילות.

אחרי ימים ארוכים
התייאשו בחיפושים,

אף אחד ושום דבר המשיכו בטיול המוזר
מחפשים את הלא נודע ביער המשוגע...

פתאום!
הסתכל אחורה שום דבר,
וראה שאף אחד כבר לא איתו
אף אחד נגמר,
שום דבר כבר התחיל לחשוש,
אולי יש פה רוצח? או סתם חיה רעה?
אחרי הכל זה היער המשוגע...
אז שום דבר המשיך לבד
למצוא את הלא נודע הנחמד,
הלך והלך שעות ארוכות
ימים ולילות ואפילו שבועות.

פתאום נפקחו עיניו
הוא ראה מראה שראה רק בחלומותיו,
הוא ראה את הלא נודע
הוא הרגיש כמו באגדה.

הוא ראה את כלום ואת אף אחד
יושבים שם לבד לבד...

והכל רגיל, הכל אותו דבר

מבוגרים עובדים,
ילדים לומדים,
זקנים סורגים,
ותינוקות צוחקים.

ופתאום שום דבר הבין,
שהוא כלום שהוא אף אחד
והוא בעצמו לבד לבד...

הלא נודע:
לא נדע ולא נראה,
כי את זה אנחנו לא יודעים
ועל זה אנחנו רק נבכה...

בהוצאת:
רעותא
בית מדרש (ע"ר)
מושב כרמל
ד"נ הר חברון 90404
טלפקס: 02-9605545
reuta2@netvision.net.il